

พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู
โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี
Behavior and Factors Affecting Investment for Retirement of
Teachers at Assumption College Sriracha Changwat Chon Buri

อิศญาณ์ แดงสมุทร*
ศร็อร สมบูรณ์ทรัพย์**
พัฒน์ พัฒนรังสรรค์***

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการลงทุนทางการเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จำนวน 200 คน และทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุในรูปแบบของแบบจำลองโลจิต

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 46–55 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรสแต่งงาน/อยู่ร่วมกัน ตำแหน่งงานเป็นครูผู้สอน ครูส่วนใหญ่อายุงานไม่เกิน 5 ปี มีจำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู 2 คน มีรายได้พิเศษ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–25,000 บาท ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สิน มีรายจ่ายหนี้สินต่อเดือนระหว่าง 5,000–10,000 บาท รายจ่ายสำหรับหนี้สินส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย/ที่ดิน ด้านการออมส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือน 1–5,000 บาท โดยคิดว่ามีเงินออมน้อยเกินไปแต่จะออมเพิ่มขึ้นหากมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในเงินฝากธนาคาร

* นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2559)

** วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2518) ปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** Ph.D. (Economics) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2554) ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ได้แก่ อายุงาน จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู รายได้พิเศษ รายจ่ายเพื่อการบริโภค ความปลอดภัยของเงินลงทุน รายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน การออกเมฆของเงินลงทุนที่แน่นอน (กำไร/ดอกเบี้ย) การกระจายเงินลงทุน อำนาจในการบริหารการลงทุน สิทธิพิเศษต่างๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน การลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้ และทัศนคติเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน, วัยเกษียณ

Abstract

The study aimed to study personal characteristics, saving behavior, financial investment behavior and factors affecting financial investment for retirement of teachers at Assumption College Sriracha. The primary data were collected by using questionnaire from 200 teachers at Assumption College Sriracha Changwat Chon Buri and analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and logit model.

The study on personal characteristics of teachers at Assumption College Sriracha revealed that most of respondents were female, aged between 46-55 years, graduated in bachelor's degree, married, worked as teacher not over 5 years, had two members to foster, had unearned income, average monthly income 20001-25000 Baht, debt between 5,000-10,000 Baht per month and main debt concerned with housing/land. About saving and investing behavior, they saved 1-5,000 Baht per month which could be increased according to their revenues and most of them invested in bank deposit.

The results from logit model showed that factors affecting investment for retirement of teachers at Assumption College Sriracha Changwat Chon Buri at a statistical significance level of 0.10 were experience, members to foster, unearned income, expenses on consumption, absolute security Investments, absolute return of investment, absolute of the growth investments (earnings/interest), investments distribution, power portfolio management, special privileges form investment, purchasing power reservation from investment and attitude on success in life.

Keywords : Factors Affecting Investment, Retirement

บทนำ

พจนานุกรมภาษาอังกฤษให้คำนิยามความหมายของคำว่า “To Retire” ที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยว่า “เกษียณอายุ” คือ การถอนตัว การปลีกตัวออกจากสังคม หรืออาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง (วิจิตร บุญยะ โหดระ, 2537) “เกษียณ” (Retirement) ว่าหมายถึง การยุติ การถดถอย การออกจากสังคม กลุ่มผู้ร่วมงานและชีวิตที่เดินตามเวลาของงาน

องค์การสหประชาชาติได้นิยามว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 10 หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป เกินร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 จากข้อมูลสถาบันวิจัยประชากรมหาวิทยาลัยมหิดลพบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง คาดว่าในปี 2573 ประชากรวัยสูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของกลุ่มเด็ก หรือประมาณ 1 ใน 5 ของประชากรทั้งประเทศ ดังตารางที่ 1 ปัจจุบันเหล่านี้เป็นผลจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุข ทำให้มีการป้องกันดูแลรักษาโรค เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการมีมาตรฐานการดำเนินชีวิตสูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้น ประเทศไทยถือเอาอายุ 60 ปี เป็นเกณฑ์ในการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุให้ผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นผู้สูงอายุ ดังนั้น ผู้เกษียณอายุจึงเป็นกลุ่มคนที่ต้องเผชิญกับปัญหาหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงในลักษณะการสูญเสียตำแหน่ง หน้าที่การงาน ถูกลดบทบาทและสถานภาพในสังคม ได้รับการยอมรับจากสังคมน้อยลง โอกาสในการพบปะหรือสมาคมกับผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง ผู้เกษียณอายุจะรู้สึกเหงา ว่าห่วย เบื่อหน่าย รู้สึกว่าตนเองไร้คุณค่า ไม่มีประโยชน์ เป็นภาระของผู้อื่น ก่อปัญหาด้านจิตใจ และสิ่งที่ตามมา คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เพราะการที่ต้องออกจากงานทำให้ขาดรายได้ สวัสดิการที่พึงได้จะลดลงมาก ผลกระทบจากการเกษียณอายุนอกจากจะทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เกษียณอายุแล้ว ยังส่งผลกระทบไปถึงครอบครัวและสังคมอีกด้วย (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550)

ตารางที่ 1 ประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ. 2533 – 2573

กลุ่มประชากรสูงอายุ		2533	2543	2553	2563	2573
60-69 ปี	จำนวน	2,451,000	3,546,000	4,630,000	7,255,000	9,144,000
	สัดส่วน	61.02	60.74	57.67	59.97	53.87
	สัดส่วนต่อประชากรรวม	4.49	5.7	6.86	10.5	13.53
70-79 ปี	จำนวน	1,123,000	1,706,000	2,708,000	3,677,000	5,897,000
	สัดส่วน	27.96	29.22	32.29	29.05	33.98
	สัดส่วนต่อประชากรรวม	11.03	10.04	10.04	10.98	12.14
80 ปี ขึ้นไป	จำนวน	443,000	586,000	1,070,000	1,699,000	2,422,000
	สัดส่วน	2.06	2.74	3.84	5.09	8.54
	สัดส่วนต่อประชากรรวม	0.81	0.94	1.19	1.92	3.05
รวม	จำนวน	4,017,000	5,838,000	8,411,000	12,622,000	17,624,000
	สัดส่วน	100	100	100	100	100
	สัดส่วนต่อประชากรรวม	7.36	9.38	11.89	17.51	25.12

- ที่มา: 1) ข้อมูลปี 2533 และ 2543 จากสำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
 2) ข้อมูลปี 2553 เป็นต้นไป จากคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553–2573 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การสร้างหลักประกันความมั่นคงเรื่องรายได้ของผู้สูงอายุก็มีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในสังคมสูงอายุไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการส่งเสริมสุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนคือ การส่งเสริมให้มีงานทำ มีเงินออม รวมทั้งได้รับเงินช่วยเหลือที่เป็นสวัสดิการของรัฐบาล อุปสรรคสำคัญที่กีดกันให้ผู้สูงอายุไม่สามารถอยู่ในกำลังแรงงานยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุที่กำหนดไว้ 60 ปีบริบูรณ์ ทั้งๆ ที่สุขภาพของคนไทยดีขึ้นมาก (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2557)

ความมั่นคงในวัยเกษียณหรือความมั่นใจว่ามีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอและต่อเนื่องไปตลอดชีวิต เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากคนที่อยู่ในวัยเกษียณเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงทางรายได้มากที่สุด เพราะไม่มีรายได้จากการทำงานแล้วแต่ยังคงต้องมีการใช้จ่ายต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีพต่อไป หากคนเหล่านี้ไม่มีรายได้ที่เพียงพอหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากรอบครัวก็จะต้องตกอยู่ในภาวะลำบาก และกลายเป็นปัญหาสังคมที่รัฐบาลจำเป็นต้องเข้ามาให้การดูแลและแก้ปัญหาด้วยการจัดหางบประมาณช่วยเหลือให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ (จิรภา อินตา, 2551)

ปัจจุบันประเทศไทยมีกองทุนการออมเพื่อวัยเกษียณ ดังนี้ 1) กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ 2) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ 3) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 4) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ 5) กองทุนการออมแห่งชาติ

การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ ถือเป็น การวางแผนชีวิตเพื่อนำไปสู่ประโยชน์ในการช่วยลดปัญหาของผู้เกษียณ ทำให้ผู้เกษียณอายุปรับตัวต่อบทบาทที่เปลี่ยนแปลงได้ และมีความพึงพอใจในชีวิตหลังเกษียณ สอดคล้องกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัย พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เกษียณอายุสามารถใช้ชีวิตในช่วงวัยสูงอายุ ร่วมกับครอบครัว ชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า รวมทั้งลดภาระทางครอบครัวได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยมีอาชีพเป็นครูเอกชนของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา สังกัดสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ครูเอกชนเมื่อได้รับการบรรจุเป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชนที่ทางราชการจัดให้ คือกองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน เป็นกองทุนมุ่งเน้นให้ครูโรงเรียนเอกชนมีความมั่นคงในอาชีพ มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูโรงเรียนเอกชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้แก่ครูโรงเรียนเอกชนที่บรรจุถูกต้องตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 โดยการเรียกเก็บและการนำส่งเงินสมทบทุกเดือนในอัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนรายเดือนที่ได้รับ ผู้รับใบอนุญาตออกเงินสมทบเป็นจำนวนเท่ากับเงินสมทบที่ครูออกเป็นรายคน และรัฐบาลออกเงินสมทบเป็นจำนวนสองเท่าของเงินสมทบที่ครูออกเป็นรายคน ครูมีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อออกจากงาน ดังต่อไปนี้ 1) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 1 เท่ากับเงินที่ครูได้ออกสมทบไว้ พร้อมกับดอกเบี้ยของเงินจำนวนนั้น 2) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 เท่ากับจำนวนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลออกเงินสมทบ โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งครูไม่มีสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 ในกรณีออกจากงานก่อนมีเวลาทำงานครบ 5 ปีบริบูรณ์ หรือออกจากงานโดยมีความผิด เว้นแต่เป็นการออกจากงานเพราะตายหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถประกอบอาชีพครูต่อไปได้ หรือเพราะโรงเรียนเลิกกิจการ โดยการนับเวลาทำงานให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ของเดือนที่ครูได้ออกเงินสมทบตาม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2556)

ในส่วนของสวัสดิการเมื่อเกษียณอายุการทำงานของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เป็นภาพรวมของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ไว้

ตามศักยภาพของแต่ละโรงเรียนที่มีความสามารถจะจ่ายเงินเกษียณอายุให้กับครูได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จัดทำวิจัยเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นการช่วยกระตุ้นให้ครูมีความตื่นตัว และสนใจในเรื่องการลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ครูจะต้องวางแผนสำหรับการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณ เพราะเมื่อเกษียณอายุการทำงานแล้วไม่ได้รับเงินเดือนจะนำเงินส่วนไหนมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพอย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการลงทุนทางการเงินของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมและลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการออมและการลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีหลังเกษียณอายุการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากร โดยเลือกศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมและการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เนื่องจากต้องการศึกษาว่าครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาแต่ละช่วงวัยมีการวางแผนการลงทุนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณอายุมากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

แนวคิดและทฤษฎี

1. ทฤษฎีการบริโภค

ทฤษฎีการบริโภคของนักเศรษฐศาสตร์ John Maynard Keynes (อ้างถึงใน Froyen, 1995: 87–92) กล่าวว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลโดยตรงต่อการกำหนดการบริโภคและการออม คือ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริง ทั้งนี้การบริโภคและการออมจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริงในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อบุคคลใดมีรายได้สุทธิส่วนบุคคล (Disposable Income) เพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลนั้นมีการบริโภคและการออมเพิ่มขึ้นด้วย แต่ถ้านักบุคคลใดมีรายได้สุทธิส่วนบุคคลลดลง จะทำให้บุคคลนั้นมีการบริโภคและการออมลดลงด้วยเช่นกัน

ทฤษฎีการบริโภคของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (Classic) อัตราดอกเบี้ย เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมากที่ทำให้บุคคลแต่ละคนตัดสินใจในการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการออม ทั้งนี้เมื่อระดับอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงจะมีผลให้ระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการออมเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเป้าหมายของบุคคลแต่ละคน คือ ต้องการให้ได้รับบรรดประโยชน์สูงสุดจากรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะทำให้ประชาชนเลือกที่จะจัดสรรรายได้ เพื่อการเก็บออมเงินมากกว่าการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค เพราะต้องการผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการออม และเป็นการตัดสินใจที่จะนำเงินออมดังกล่าวมาใช้เพื่อการบริโภคในอนาคตตนเอง ตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำลงประชาชนจะเลือกเก็บออมลดลง (Richard T. Froyen, 1995: 66-70)

2. แนวคิดการออมและการลงทุนเพื่อวัยเกษียณ

การออมเพื่อวัยเกษียณ เป็นการออมแบบผูกพันระยะยาว โดยให้เริ่มออมตั้งแต่วัยอยู่ในวัยทำงาน และมีเงื่อนไขว่าผู้ออมจะได้รับเงินออมดังกล่าวคืนเมื่อเกษียณอายุ หรือมีอายุครบตามที่กำหนดไว้ เช่น 55 ปี หรือ 60 ปี นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันความเสี่ยงต่อความทุกข์ยากอันเกิดจากการมีรายได้ไม่พอเพียงต่อการดำรงชีพในวัยชรา เป็นการเตรียมตัวไว้ล่วงหน้าเพื่อรองรับวัยเกษียณ ที่จะสามารถช่วยให้ผู้ออมมีความสุขสบายโดยไม่เป็นภาระแก่ใคร เพราะเงินออมที่สะสมไว้จะเป็นหลักประกันทางรายได้ของตนในการดำรงชีวิตหลังเกษียณ (จิรภา อินตา. 2551: 26)

การลงทุน หมายถึง กระบวนการที่ผู้ลงทุนเลือกที่จะชะลอการใช้จ่ายในวันนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงให้เพิ่มสูงขึ้นในอนาคต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548: 2) ซึ่งทุกคนต่างคาดหวังถึงวัยเกษียณ เป็นช่วงเวลาที่เราสามารถทำในสิ่งที่เคยหวังไว้

ที่เราไม่เคยมีโอกาสได้ทำในวัยทำงาน แต่จะอย่างไรให้เรายังคงมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นการลงทุนเพื่อวัยเกษียณจึงเป็นทางเลือกประการหนึ่งของคนวัยทำงาน

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ลงทุน

Harry M. Markowitz ได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีจัดสรรการลงทุน (Portfolio Theory) ซึ่งอธิบายการจัดสรรการลงทุน อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของพอร์ตการลงทุน และดัชนีวัดความเสี่ยงที่คาดหวังของพอร์ตการลงทุน ความแปรปรวน (Variance) ของอัตราผลตอบแทน ซึ่งความแปรปรวนของอัตราผลตอบแทนสามารถนำมาใช้วัดความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนได้อย่างมีความหมายภายใต้ข้อสมมุติฐานที่กำหนด (Reilly and Brown, 2000)

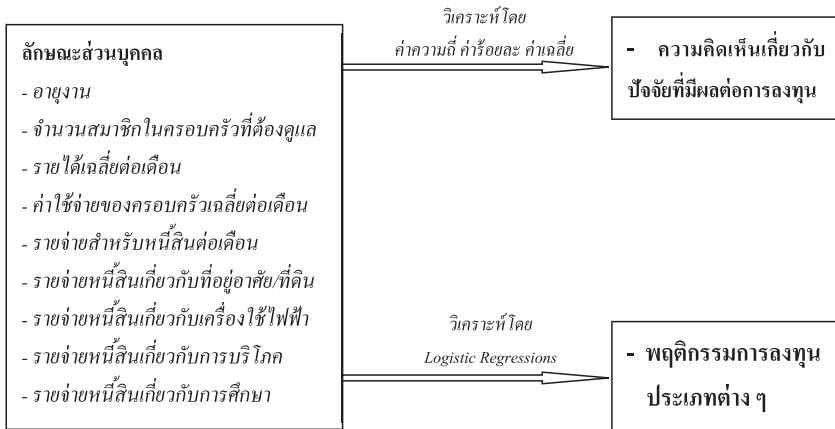
4. แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน

Keynes (อ้างถึงใน จิราภรณ์ ชาวชัย, 2544: 99-10) กล่าวว่า การลงทุนขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการดังนี้ อัตราดอกเบี้ย (Rate of Interest: I) และอัตราผลตอบแทนหรือประสิทธิภาพของเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นแต่ละหน่วย (Marginal Efficiency of Capital: MEC) ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ผู้ลงทุนก็ย่อมต้องการลงทุนเพราะได้กำไรมากกว่า แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ผู้ลงทุนจะไม่สนใจลงทุนเพราะขาดทุน

เมื่อบุคคลมีรายได้มากกว่ารายจ่ายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งทำให้เกิดเงินออมเงินออมจำนวนนี้อาจนำไปลงทุนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ หรือเก็บไว้เฉยๆ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล แต่การเก็บเงินออมไว้เองนอกจากจะไม่ก่อให้เกิดรายได้แล้ว ค่าของเงินที่ลดลงตลอดเวลาอาจทำให้เงินจำนวนที่เก็บไว้มีมูลค่าลดลงไปจากเดิม ด้วยเหตุนี้บุคคลต่างๆ ที่มีเงินออมมักจะนำเงินออมไปหาผลประโยชน์โดยการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น ฝากธนาคาร ซื้อหุ้น ซื้อบ้าน สร้างโรงงาน ฯลฯ เป็นต้น โดยหวังว่าผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้จะต้องคุ้มกับความเสี่ยงที่ต้องเผชิญ การลงทุนสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) การลงทุนในธุรกิจ (Business or Economic Investment) และการลงทุนในหลักทรัพย์ (Securities Investment)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม และการลงทุนเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จำนวน 302 คน ซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอน จำนวน 198 คน บุคลากรทางการศึกษา 104 คน การกำหนดขนาดตัวอย่างของการศึกษานี้ใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1967) ในกรณีทราบจำนวนประชากร ดังนั้น จากการคำนวณได้ตัวอย่างจำนวน 172.08 ตัวอย่าง แต่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นและง่ายต่อการคำนวณ จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนจำนวน 130 คน บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 70 คน เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนเพื่อวัยเกษียณของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 90% และได้คัดเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) แบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม ซึ่งในแบบสอบถามแสดงถึงข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สิน รายจ่ายสำหรับหนี้สินต่อเดือน ประเภทของหนี้สินที่ต้องชำระ พฤติกรรมการออม จำนวนเงินออมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการออม พฤติกรรมการลงทุน ประเภทการลงทุน ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติเชิงปริมาณ (Qualitative Statistics) รวมถึงการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ในรูปแบบของแบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) และใช้ค่าถนอมรูปแบบของ Ration Scale ตามแบบของ Likert เพื่อหาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่คิดว่ามีผลต่อการลงทุนทางการเงินของครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา

โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) โดยเป็นแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่กำหนดค่าความเป็นไปได้ (Probability) แต่ 2 ค่าเท่านั้น คือ กำหนดให้ลงทุนมีค่า เท่ากับ 1 และ ไม่ลงทุนมีค่า เท่ากับ 0 ส่วนตัวแปรอิสระ (Independent Variable) เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ

ทั้งนี้สำหรับการศึกษานี้ได้กำหนดให้ตัวแปรตามมีค่าเป็น 1 เมื่อครูตัดสินใจลงทุน และมีค่าเป็น 0 เมื่อครูตัดสินใจไม่ลงทุน ในขณะที่ตัวแปรอิสระมีทั้งตัวแปรเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม จำนวนเงินออม และความคิดเห็นเกี่ยวกับการออม พฤติกรรมการลงทุน ประเภทการลงทุน ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ ดังมีรายละเอียดตัวแปรและการกำหนดแบบจำลอง ดังนี้

$$\ln\left(\frac{P}{1-P}\right) = \beta_0 + \beta_1 \text{SEX} + \sum_i \beta_{2i} \text{MAR}_i + \beta_3 \text{POS} + \sum_i \beta_{4i} \text{DUR}_i + \beta_5 \text{MEM} + \beta_6 \text{SIN} \\ + \beta_7 \text{FIN} + \beta_8 \text{DEB} + \beta_9 \text{OutCU} + \beta_{10} \text{OutBU} + \beta_{11} \text{SAV} + \beta_{12} \text{Fac1} + \beta_{12} \text{Fac3} \\ + \beta_{13} \text{Fac4} + \beta_{14} \text{Fac5} + \beta_{15} \text{Fac8} + \beta_{16} \text{Fac9} + \beta_{17} \text{Fac10} + \beta_{18} \text{Fac11} + \beta_{19} \text{Fac12} \\ + \beta_{20} \text{Yret60} + \beta_{21} \text{SUCC} + U$$

โดยมีรายละเอียดของตัวแปรและคำอธิบายที่ใช้ในการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปรและคำอธิบายที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	ความหมาย	หมายเหตุ
INV	การตัดสินใจลงทุนทางการเงิน	1 = ลงทุน 0 = ไม่ลงทุน
P	Prob (INV = 1) ความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกลงทุนทางการเงิน	
SEX	เพศ	0 = หญิง 1 = ชาย
MAR _i	สถานภาพสมรส เมื่อ i = 2, 3	(Base Group = โสด) 2 = แต่งงาน/อยู่ร่วมกัน 3 = หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่
POS	ตำแหน่งงาน	1 = ครูผู้สอน 0 = บุคลากรทางการศึกษา
DUR _i	อายุงาน เมื่อ i = 2, 3, 4	(Base Group = 1 - 10 ปี) 2 = อายุงาน 11 - 20 ปี 3 = อายุงาน 21 - 30 ปี 4 = อายุงานมากกว่า 30 ปีขึ้นไป
MEM	จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู	ตามจำนวนสมาชิก
SIN	รายได้พิเศษ	1 = มีรายได้พิเศษ 0 = ไม่มีรายได้พิเศษ
FIN	รายได้ครอบครัวต่อเดือน	ตามจำนวนรายได้
DEB	ภาระหนี้สิน	1 = มีหนี้สิน 0 = ไม่มีหนี้สิน
OutCU	รายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการบริโภค	ตามที่ระบุ
OutBU	รายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ	ตามที่ระบุ
SAV	เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	ตามจำนวนเงินออม
Fac1	ความปลอดภัยของเงินลงทุน	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac3	รายได้/ผลตอบแทนแน่นอน	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac4	การออกจ่ายของเงินลงทุนที่แน่นอน (กำไร/ดอกเบี้ย)	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac5	การกระจายเงินลงทุน	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac8	ความรู้และประสบการณ์	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac9	อำนาจในการบริหารเงินการลงทุน	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac10	สิทธิพิเศษต่างๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac11	การลงทุนที่สร้างความมั่นคงในระยะยาว	ตามคะแนนความคิดเห็น
Fac12	การลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้	ตามคะแนนความคิดเห็น
Yret60	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ 60 ปี	(Base Group = เห็นด้วย) 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่มีความเห็น
SUCC	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต	ตามคะแนนความคิดเห็น
U	ค่าคลาดเคลื่อน (Error Term)	

ที่มา: จากการศึกษา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 200 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 และส่วนที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมา ในช่วงอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ในช่วงอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ในช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 รองลงมา สูงปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 มีสถานภาพสมรส แต่งงาน/อยู่ร่วมกันจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และสถานภาพหม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 และส่วนที่เหลือเป็นบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 มีอายุงานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 รองลงมา มีอายุงาน 11 – 15 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 อายุงานระหว่าง 6 – 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 อายุงาน 16 – 20 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 อายุงาน 21 – 25 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 อายุงาน 26 – 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 และอายุงานมากกว่า 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู 2 คน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู 1 คน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดูจำนวน 3 คน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 ไม่มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู 4 คน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 มีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู 5 คน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และมีจำนวนสมาชิกที่ต้องเลี้ยงดู 6 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 มีรายได้พิเศษ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 และส่วนที่เหลือไม่มีรายได้พิเศษ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 รองลงมา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 รายได้

เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001 – 40,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 45,001 – 50,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมารายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 – 80,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 80,001 – 100,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 มีค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 15 คน เท่ากับค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 50,001 – 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.5 เท่ากัน ค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 70,000 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 และค่าใช้จ่ายของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน 60,001 – 70,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ภาระหนี้สิน จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 74.5 ส่วนที่เหลือไม่มีภาระหนี้สิน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองโลจิสต์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการออม จำนวนเงินออมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการออม พฤติกรรมการลงทุน ประเภทการลงทุน ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ ของครูโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุด้วยแบบจำลองโลจิต

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ (b)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S _b)	Z - stat	P - value	Marginal Effect (dy/dx)
ค่าคงที่	0.642				
เพศ					
หญิง			(Base Group)		
ชาย	-0.687	0.622	-1.10	0.269	-0.029
สถานภาพสมรส					
โสด			(Base Group)		
แต่งงาน/อยู่ร่วมกัน	0.460	0.680	0.68	0.499	0.018
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	-0.282	1.462	-0.19	0.847	-0.012
ตำแหน่งงาน					
ครูผู้สอน			(Base Group)		
บุคลากรทางการศึกษา	0.034	0.556	0.06	0.951	0.001
อายุงาน					
ไม่เกิน 10 ปี			(Base Group)		
11 – 20 ปี	0.741	0.672	1.10	0.270	0.024
21 – 30 ปี	1.693	1.025	1.65	0.099*	0.043
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	2.600	2.140	1.21	0.225	0.042
จำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู	-0.693	0.248	-2.80	0.005*	-0.026
รายได้พิเศษ					
มีรายได้พิเศษ			(Base Group)		
ไม่มีรายได้พิเศษ	1.523	0.677	2.25	0.025*	0.045
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน**	0.000	0.000	1.07	0.283	0.000
ภาระหนี้สิน					
มีหนี้สิน			(Base Group)		
ไม่มีหนี้สิน	0.276	0.816	0.34	0.735	0.010
รายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการบริโภค	-1.776	0.687	-2.58	0.010*	-0.120
รายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ	0.801	1.100	0.73	0.467	0.022
จำนวนเงินออมต่อเดือน***	0.000	0.000	0.61	0.545	0.000
ความปลอดภัยของเงินลงทุน	-0.753	0.454	-1.66	0.097*	-0.028
รายได้/ผลตอบแทนแน่นอน	-1.342	0.545	-2.46	0.014*	-0.049
การออกเงยของเงินลงทุนที่แน่นอน (กำไร/ดอกเบี้ย)	1.255	0.584	2.15	0.032*	0.046

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุด้วยแบบจำลองโลจิต (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ (b)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S _b)	Z - stat	P - value	Marginal Effect (dy/dx)
การกระจายเงินลงทุน	0.908	0.462	1.97	0.049*	0.033
ความรู้และประสบการณ์ในการลงทุน	-0.130	0.362	-0.36	0.719	-0.005
อำนาจในการบริหารการลงทุน	1.062	0.520	2.04	0.041*	0.039
สิทธิพิเศษต่างๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน	-1.412	0.491	-2.88	0.004*	-0.052
การลงทุนที่สร้างความมั่นคงในระยะยาว	0.859	0.702	1.22	0.221	0.032
การลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้	-1.142	0.668	-1.71	0.088*	-0.042
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเกษียณอายุ 60 ปี	0.588	0.464	1.27	0.205	0.022
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิต	1.005	0.561	1.79	0.073*	0.037
Number to obs = 200					
Prob > Chi-Square = 0.0002					
LR Chi-Square = 57.36					
Pseudo R ² = 0.3464					

ที่มา: จากการคำนวณ

- หมายเหตุ: * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10
 ** ค่าสัมประสิทธิ์, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Marginal Effect มีค่าเท่ากับ 0.0000198, 0.0000184, 7.29e-07 ตามลำดับ
 *** ค่าสัมประสิทธิ์, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Marginal Effect มีค่าเท่ากับ 0.0000423, 0.0000698, 1.56e-06

อภิปรายผล

จากการศึกษา พบว่า

1. พฤติกรรมการออม จำนวนเงินออมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการออมของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินออมของครอบครัวต่อเดือน 1 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.5 โดยจำนวนเงินออมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 7,129 บาท จะเห็นได้ว่าครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชาที่มีเงินออมของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 68.5 และมีเงินออมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 31.5

โดยคิดว่าเงินออมจำนวนดังกล่าวไม่น้อยเกินไปสำหรับตนเองและครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 67.5 และคิดว่าหากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นจะออมเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 52.5 หากรายได้เพิ่มขึ้นจะออมเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.5 และถ้าหากค่าใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นจะอมน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 54.5

2. พฤติกรรมการลงทุน ของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 85.5 ส่วนที่เหลือไม่ลงทุน คิดเป็นร้อยละ 14.5 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ลงทุนส่วนใหญ่เก็บเงินไว้เอง คิดเป็นร้อยละ 58.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ลงทุนส่วนใหญ่นำเงินฝากธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 85.9 รองลงมาซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตร้อยละ 39.2 และซื้อสลากออมสิน/สลาก ทคส. ร้อยละ 32.6

3. ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในระดับมาก ดังนี้ ด้านความปลอดภัยของเงินลงทุน ที่คะแนนเฉลี่ย 3.77 การมีรายได้/ผลตอบแทนที่แน่นอน ที่คะแนนเฉลี่ย 3.58 การลงทุนที่สร้างความมั่นคงในระยะยาว ที่คะแนนเฉลี่ย 3.52 สภาพคล่องในการซื้อขาย และการงอกเงยของเงินลงทุนที่แน่นอน ที่คะแนนเฉลี่ย 3.42 เท่ากัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในระดับปานกลาง ดังนี้ สภาพคล่องในการเปลี่ยนเป็นเงินสด ที่คะแนนเฉลี่ย 3.40 ความรู้และประสบการณ์ ที่คะแนนเฉลี่ย 3.39 การลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้ ที่คะแนนเฉลี่ย 3.37 อำนาจในการบริหารการลงทุน ที่คะแนนเฉลี่ย 3.33 การกระจายเงินลงทุน ที่คะแนนเฉลี่ย 3.16 สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะได้รับ ที่คะแนนเฉลี่ย 3.10 ความพอใจด้านภาษี ที่คะแนนเฉลี่ย 3.07

4. ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุน ของครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุงานระหว่าง 21 – 30 ปี มีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าผู้ที่มีอายุงานน้อยกว่า 21 ปีหรือมากกว่า 30 ปี อยู่ที่ 0.043 ครูที่มีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูมีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู อยู่ที่ 0.026 ครูที่ไม่มีรายได้พิเศษมีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าครูที่มีรายได้พิเศษอยู่ที่ 0.045 ครูที่มีรายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการบริโภคมีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่ไม่มีรายจ่ายหนี้สินเกี่ยวกับการบริโภค อยู่ที่ 0.12 ปัจจัยด้านการลงทุน ครูที่คิดว่าความปลอดภัยของเงินลงทุนมีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่คิดว่าความปลอดภัยของเงินลงทุนไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.028 ครูที่คิดว่ารายได้/ผลตอบแทนแน่นอนมีผลต่อการลงทุน

มีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่คิดว่ารายได้/ผลตอบแทนแน่นอน ไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.049 ครูที่คิดว่าการออกงของเงินลงทุนที่แน่นอน (กำไร/ดอกเบี้ย) มีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าครูที่คิดว่าการออกงของเงินลงทุนที่แน่นอน (กำไร/ดอกเบี้ย) ไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.046 ครูที่คิดว่าการกระจายเงินลงทุนมีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าครูที่คิดว่าการกระจายเงินลงทุนไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.033 ครูที่คิดว่าอำนาจในการบริหารการลงทุนมีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าครูที่คิดว่าอำนาจในการบริหารการลงทุน ไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.039 ครูที่คิดว่าสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการลงทุนมีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่คิดว่าสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการลงทุนไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.052 ครูที่คิดว่าการลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้มีผลต่อการลงทุน มีโอกาสลงทุนทางการเงินน้อยกว่าครูที่คิดว่าการลงทุนที่รักษาอำนาจซื้อให้คงไว้ไม่มีผลต่อการลงทุน อยู่ที่ 0.042 ครูที่คิดว่าตนเองประสบความสำเร็จในชีวิตมากมีโอกาสลงทุนทางการเงินมากกว่าครูที่คิดว่าตนเองประสบความสำเร็จในชีวิตน้อย อยู่ที่ 0.037

สรุปโดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี เลือกลงทุนในเงินฝากธนาคารมากที่สุด เนื่องจากการนำเงินฝากธนาคารมีความเสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถนำเงินออกมาได้ทันทีเมื่อมีความต้องการลงมาเป็น การซื้อกรรมทรัพย์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. และซื้อทองคำ ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าเป็นลงทุนในตัวผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงค่อนข้างต่ำ ในส่วนของการลงทุนที่เกี่ยวข้องพันธบัตรรัฐบาล หน่วยลงทุน (กองทุนต่างๆ) หรือลงทุนในหุ้น มีผู้ลงทุนน้อยหรือไม่มีผู้ลงทุนเลย ในการเลือกลงทุน ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา จังหวัดชลบุรี จะคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนด้านความปลอดภัยของเงินลงทุน สภาพคล่องในการซื้อขาย การมีรายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน การออกงของเงินลงทุนที่แน่นอน และการลงทุนที่สร้างความมั่นคงในระยะยาว ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการเลือกลงทุนในเงินฝากมากที่สุด และเลือกลงทุนในผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงต่ำเป็นตัวรองลงมา

ข้อเสนอแนะ

1. ครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ส่วนใหญ่จะนำเงินออมมาใช้ในการลงทุน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูมีเงินออมคือรายได้ ดังนั้นโรงเรียนควรมีแนวทางในการเสริมรายได้ให้กับครู เพื่อครูจะมีเงินออมไว้ใช้จ่ายในอนาคต
2. โรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการเตรียมตัวสำหรับวัยเกษียณ และการวางแผนทางการเงินสำหรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณอย่างมีความสุขให้กับครู เพื่อครูจะได้มีความตระหนักและมีการเตรียมตัวสำหรับวัยเกษียณอายุ
3. ครูโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านปัจจัยพื้นฐานในการลงทุน ดังนั้นโรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการลงทุนทางด้านต่างๆ ให้กับครู เพื่อครูใช้เป็นความรู้สำหรับการลงทุนเป็นรายได้ที่ต่อเนื่องแม้เมื่อเกษียณอายุการทำงานไปแล้ว

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). กองทุนสงเคราะห์ (Online). <http://aidfunds.org>, 11 มีนาคม 2559.
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2548). **เรื่องนำรัฐจาก กบข.** กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2559). **รูปแบบการออมเพื่อการเกษียณ** (Online). <http://www.gpf.or.th>, 11 มีนาคม 2559.
- จิราภรณ์ ขาวงษ์. (2544). **เศรษฐศาสตร์มหภาค.** กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอด์ดิวเคชั่น อินโดไชน่า.
- จิรภา อินดา. (2551). **ปัญหาความมั่นคงในวัยเกษียณของลูกจ้างเอกชน.** วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชุมพร ศาสตราวหะ. (2540). **การออมของครัวเรือนและความสำคัญทางการเงินของประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฐาปณี ไตรทอง. (2555). **ศึกษาการวางแผนทางการเงินในวัยเกษียณอายุของบุคลากรในมหาวิทยาลัยรามคำแหง.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). **การบริหารกลุ่มสินทรัพย์ลงทุน ทฤษฎีตลาดทุน.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทอัมรินทร์พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- _____. (2556). **ประเภทของการลงทุน** (Online). <http://www.set.or.th>, 10 พฤษภาคม 2556.
- _____. (2559). **กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ** (Online). <http://www.set.or.th>, 11 มีนาคม 2559.
- _____. (2559). **แหล่งความรู้การเงินและการลงทุน** (Online). <http://www.set.or.th>, 21 กุมภาพันธ์ 2559.
- เตือนใจ อธิเวสส์. (2549). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงทุนของครอบครัวบุคลากร กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดตราด.** วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบครัวและสังคม, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ถวิล นิลใบ. (2556). **Financial Management.** เอกสารประกอบการบรรยาย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2544). **เศรษฐศาสตร์มหภาค.** กรุงเทพมหานคร: บริษัท โอเอส พรีนติ้ง เฮาส์ จำกัด.

- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา. (2556). **จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2556** (Online).
<http://www.acs.ac.th>, 10 สิงหาคม 2556
- พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2539). **กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ** (Online). <http://www.personnel.rmutk.ac.th>, 11 มีนาคม 2559.
- พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ. (2530). **กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ** (Online).
<http://www.cimb-principal.co.th>, 11 มีนาคม 2559.
- พระราชบัญญัติประกันสังคม. (2553). **กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ** (Online).
<http://www.parliament.go.th>, 11 มีนาคม 2559.
- พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน. (2550). **โรงเรียนเอกชนในระบบ** (Online). <http://www.mof.go.th>, 10 สิงหาคม 2556.
- มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. (2552). **ระเบียบโรงเรียนของมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยว่าด้วย บำเหน็จ และ บำนาญ พุทธศักราช 2552**. กรุงเทพมหานคร.
- โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา. (2556). **สารสนเทศโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา** (Online).
<http://www.acs.ac.th>, 10 สิงหาคม 2556
- วรชัย สิงหฤกษ์. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วันรักษ์ มีมณีนาคิน. (2551). **หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค**. พิมพ์ครั้งที่ 13 (ฉบับแก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: ธรรมศาสตร์.
- วิจิตร บุญยะโทตระ. (2537). **คู่มือเกษียณอายุ**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ลักษณ์.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2550). **การเพิ่มขึ้นของประชากรสูงวัย** (Online). <http://www.hiso.or.th>, 25 เมษายน 2556.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2557). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2556**. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2545). **ผู้ติดต่อกับผู้ลงทุน**. กรุงเทพมหานคร: มาสเตอร์คีย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2556). **พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน** (Online).
<http://www.opec.go.th>, 9 สิงหาคม 2556.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). **แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ** (Online). <http://www.nesdb.go.th>, 11 มีนาคม 2559.
- _____. (2559). **สถิติข้อมูล** (Online). <http://www.nesdb.go.th>, 11 มีนาคม 2559.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). **รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550** (Online). <http://www.nso.go.th>, 10 พฤษภาคม 2556.
- _____. (2559). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย** (Online). <http://www.m-society.go.th>, 18 มีนาคม 2559.
- Frank, R. K. and B. C. Keith. (2000). **Investment Analysis and Portfolio Management**. (6th ed.). University Park, PA: The Dryden Press.
- Froyen, R. T. (1995). **Macroeconomics: Theories and Policies**. (5th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Haugen, R. A. (1993). **Modern Investment Theory**. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Yamane, T. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. (2nd ed.). NY: Harper and Row.